

Огляд фінансових ринків

26 травня 2025 р.

«ПОДАТКИ І ВИТРАТИ»

**На ринки повернулась занепокоєність
Прибутковість банківської системи нормалізується
МВФ продовжує підтримувати Україну**

СВІТОВИЙ РИНОК

Минулого тижня світові фондові ринки перебували під тиском глобальної торговельної напруженості. Американські фондові індекси також відреагували зниженням на слабкі результати аукціону з розміщення державних облігацій США. Мінфін у середу ввечері розмістив 20-річні держбонди на 16,0 млрд доларів США під 5,0% річних — рекордну ставку з 2020 року через низький попит на ці папери. У свою чергу, після розміщення прибутковості 30-річних облігацій зросла на 11 базисних пунктів, досягнувши максимуму з жовтня 2023 року.

Інвесторів стривожили заяви президента США щодо запровадження мит у розмірі 50% на імпорт товарів з ЄС із 1 червня, при цьому він наголосив, що європейські компанії можуть уникнути мит, якщо вироблятимуть у США продукцію для американського ринку.

Інвестори також оцінювали інформацію про схвалення Палатою представників Конгресу США запропонованого Дональдом Трампом проекту бюджету, який передбачає зниження податків і збільшення державних витрат. Законопроект, який тепер передано на розгляд Сенату, істотно збільшить дефіцит бюджету та державний борг США.

Певну підтримку ринку надали дані, що показали прискорення темпів зростання ділової активності в США у травні. Попередній зведений індекс ділової активності (PMI) збільшився до 52,1 пункту з 50,6 у квітні. Промисловий PMI піднявся до 52,3 з 50,2 пункту, а індекс сфери послуг — до 52,3 з 50,8 пункту.

Кількість первинних звернень по допомогу з безробіття зменшилася на 2,0 тис. — до 227,0 тис., порівняно з 229,0 тис. тижнем раніше, як і повідомлялося.

Економіка Німеччини в I кварталі зросла на 0,4% порівняно з попередніми трьома місяцями, згідно з остаточними даними. Раніше повідомлялося про підвищення на 0,2%, і аналітики не очікували перегляду цього показника.

Минулого тижня торги парюю євро/долар проходили в діапазоні 1,1157–1,1375 долара США за євро.

ЩОТИЖНЕВИЙ ЗВІТ

КУРСИ

Валюта	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
EUR/USD	1,1301	0,96	-1,0	8,8
GBP/USD	1,3537	1,91	2,1	8,2
USD/UAH	41,5094	0,03	-0,4	-1,2

ІНДЕКСИ ФОНДОВИХ РИНКІВ

Індекс	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
S&P 500 (США)	5802,8	-2,6	7,9	-1,3
FTSE 100 (ВБ)	8718,0	0,4	3,7	6,7
Dow Jones	41603,1	-2,5	5,0	-2,2
Nasdaq	18737,2	-2,5	12,1	-3,0
MSCI (Сх.Євр.)	57,2	-1,7	-0,3	36,0

КЛЮЧОВІ СТАВКИ

Ставка	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
ФРС, % річн.	4,25-4,50	0,0	0,0	0,0
ЄЦБ, % річн.	2,400	0,0	0,0	-23,8
НБУ, % річн.	15,500	0,0	0,0	14,8

ТОВАРНІ РИНКИ

Товар	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
Пшениця, дол./т	230,5	-0,9	-3,6	5,0
Brent, дол./барр.	64,8	-1,0	-0,6	-11,6
Газ, євро/МВт*год	36,1	5,6	9,1	-26,6
Золото, дол./унц.	3357,5	4,8	2,1	27,9

Джерело: Bloomberg;

www.pumb.ua

Департамент інвестиційного бізнесу
вул. Андріївська, 4, м. Київ, Україна 04070
тел. +38 044 231 7380

Огляд банківського сектору України (за даними НБУ)

Приріст кредитного портфеля клієнтів банків прискорився та відіграв ключову роль у підтримці активів банківського сектору протягом I кварталу. Водночас вкладення в цінні папери та депозитні сертифікати дещо знизилися. Банки залишаються стійкими завдяки запасу капіталу, а збереження прибутковості сприятиме подальшому нарощенню кредитного портфеля.

Зростання чистого гривневого кредитного портфеля бізнесу за I квартал прискорилося до 9,5% до попереднього кварталу та до 28,4% у річному вимірі. Банки всіх груп жваво нарощували обсяги кредитів. Традиційно зростали обсяги кредитів аграріям, підприємствам оптової торгівлі, а також у сфері будівництва та машинобудування.

І далі зростала роль несубсидійованого кредитування бізнесу – питома вага субсидійованих кредитів у межах програми «Доступні кредити 5-7-9%» у загальному чистому працюючому портфелі бізнесу скоротилася до 31,2%. Серед причин – збереження сприятливих умов кредитування поза програмою та стійкий попит на несубсидійовані кредити. Оскільки заборгованість перед банками із компенсації відсотків зберігається, програма потребує подальшого вдосконалення, зосередження підтримки на інвестиційних проєктах та кредитуванні в ризикованіших регіонах.

Зберігається попит бізнесу на фінансування капітальних інвестицій. За I квартал кредити строком понад три роки збільшилися на 8,5%. Швидшими темпами зростали середньострокові позики із терміном погашення від одного до трьох років – на 21,6% за I квартал та на понад 34,0% за рік. Натомість обсяги короткострокових кредитів до одного року майже не змінилися.

Обсяг чистих гривневих кредитів фізособам і далі жваво зростає: 6,7% за квартал та 35,9% за рік. Традиційно в портфелі домінують незабезпечені позики. Натомість зростання портфеля іпотечних кредитів уповільнюється третій квартал поспіль, що пояснюється подальшою перебудовою та відповідним сповільненням домінуючої в іпотечному кредитуванні програми “єОселя”.

Якість кредитного портфеля поліпшується. Частка корпоративних позичальників, що зазнали дефолту за гривневими кредитами в I кварталі, знизилася. Визначення непрацюючих кредитів (NPL) за оновленою методологією згідно з вимогами ЄС не мало суттєвого впливу на частку NPL.

Внаслідок підвищення облікової ставки ставка за новими гривневими вкладами населення (включно з коштами на вимогу) зросла до 9,8% річних, за залученими коштами суб'єктів господарювання – до 9,1%. Ринкові ставки за гривневими кредитами бізнесу нині в середньому становлять 15,5% річних, що порівнювано із травнем минулого року. Найнижчі ставки пропонували іноземні банки – 13,6% річних.

За I квартал 2025 року банківський сектор отримав близько 40,0 млрд грн прибутку, 65,7% якого сформували державні банки. Збитковими були 10 малих банків із сукупним збитком лише 0,4 млрд грн. Основа прибутковості – висока операційна ефективність за низьких відрахувань у резерви.

Прибутковість банківської системи в цілому нормалізується, структура доходів наближається до довоєнної. Достатній прибуток підтримує капітал банків, даючи змогу не лише надалі виконувати регуляторні вимоги, зокрема за результатами оцінки стійкості, а й нарощувати кредитування економіки.

Джерело: НБУ

РИНОК ОБЛІГАЦІЙ ТА ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ

На плановому аукціоні з розміщення ОВДП, який відбувся 20 травня, Міністерство фінансів України запропонувало інвесторам чотири серії цінних паперів, зокрема одна серія – валютні ОВДП, номіновані в євро. Найбільшу суму Мінфін отримав від облігацій, номінованих в іноземній валюті. Серед гривневих облігацій найбільша сума отримана від 3-річних інструментів.

Попит на військові ОВДП з терміном погашення в серпні 2026 року склався із 31 заявки на загальну суму 1,7 млрд грн (за номінальною вартістю) зі ставками 16,30 – 16,35% річних. Обмеження для даного випуску становило 5,0 млрд грн. Встановлений рівень дохідності – 16,35% річних. Міністерство фінансів задовольнило весь попит.

Попит на ОВДП (не військові) з терміном погашення у січні 2027 склався із 9 заявок на загальну суму 0,4 млрд грн (за номінальною вартістю) зі ставками 17,00 – 17,10% річних. Обмеження для даного випуску становило 5,0 млрд грн. Встановлений рівень дохідності – 17,10% річних. Мінфін задовольнив попит у повному обсязі.

ОВДП (не військові) з терміном погашення у квітні 2028 року мали попит із 21 заявки на загальну суму 2,4 млрд грн (за номінальною вартістю) зі ставками 17,70 – 17,80% річних. Обмеження для даного випуску становило 5,0 млрд грн. Встановлений рівень дохідності – 17,80% річних. Мінфін задовольнив весь попит.

Попит на військові валютні ОВДП, номіновані в євро з терміном погашення в липні 2026 року, склався із 124 заявок на загальну суму 226,5 млн євро (за номінальною вартістю) зі ставками 2,80 – 5,00% річних. Обмеження для даного випуску становило 200,0 млн євро. Встановлений рівень дохідності – 3,25% річних. Міністерство фінансів відхилило 1 заявку із найвищою ставкою.

За результатами проведення розміщень ОВДП 20 травня до державного бюджету залучено 14,0 млрд грн (за курсом НБУ).

За минулий тиждень обсяг ОВДП в обігу зменшився на 3,3 млрд грн, і, за підсумками 23 травня 2025 року, загальна сума становила 1 833,6 млрд грн (за сумою основного боргу).

Поточного тижня погашення ОВДП не заплановані.

ОПЕРАЦІЇ НБУ

Загальна сума купівлі депсертифікатів учасниками ринку минулого тижня становила 2,267 трлн грн і вся вона складалася із депозитних сертифікатів овернайт.

Постійно діючою лінією рефінансування НБУ (овернайт) у період 19 – 23 травня банки не користувалися.

Сальдо операцій Державного казначейства у період 19 – 23 травня становило 10,5 млрд грн.

Ліквідність банківської системи утримується на рекордно високому рівні (понад 800,0 млрд грн) і сконцентрована на кореспондентських рахунках банків в Національному банку України та в депозитних сертифікатах НБУ.

Джерело: Міністерство фінансів України, НБУ

РЕЗУЛЬТАТИ РОЗМІЩЕННЯ ОВДП

Дата аукціону	Вид ОВДП	Серед. зваж. ставка	К-ть поданих / задовол. заявок	Залуч. сума, млн
20 тра.	455 дн.	16,35%	31/31	1716,22
20 тра.	602 дн.	17,10%	9/9	461,97
20 тра.	1057 дн.	17,79%	21/21	2434,18
20 тра.	407 дн.	3,16%	124/123	202,43*

* млн євро

Джерело: Міністерство фінансів України

СТРУКТУРА ВЛАСНИКІВ ОВДП

Власник	ост. знач., млрд грн	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
НБУ	672,5	0,0	-0,4	-0,8
Банки	841,0	-0,8	-1,2	-4,9
Юр. особи	186,7	2,9	4,9	4,7
Стр. компанії	18,9	7,9	3,5	4,7
Тер. громади	0,6	0,0	-2,1	-13,3
Фіз. особи	93,9	2,6	5,0	18,6
Нерезиденти	20,0	6,0	2,2	-5,4

Джерело: НБУ

ІНДИКАТОРИ РИНКУ

Назва індикатору		ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
Залишки на к/р банків, млрд грн		261,4	0,7	33,4	20,7
Рефінансування		31,5	0,0	-0,9	-5,1
Депозитні сертифікати НБУ	О/Н, млрд грн	460,2	-3,3	-10,2	-1,2
	3 міс, млрд грн	79,4	-7,9	-10,1	-54,5
	Всього, млрд грн	539,6	-4,0	-10,2	-12,3

Джерело: НБУ

МІЖБАНКІВСЬКИЙ КРЕДИТНИЙ РИНОК

На міжбанківському кредитному ринку ставки на кредити овернайт в національній валюті перебували у діапазоні 14,50 – 15,50% річних, а Український індекс міжбанківських ставок овернайт (UONIA) 19 – 23 травня становив 15,5000% річних.

ВАЛЮТНИЙ РИНОК

Минулого тижня ситуація на валютному ринку була відносно спокійною. Попит та пропозиція на іноземну валюту не мали суттєвого дисбалансу, що дозволило Національному банку України дещо скоротити обсяги валютних інтервенцій у порівнянні з попередніми тижнями.

Торги на міжбанківському валютному ринку України минулого тижня проходили в таких діапазонах: у понеділок 19 травня – 41,40/41,63 грн/дол. США, у вівторок 20 травня – 41,41/41,55 грн/дол. США, у середу 21 травня – 41,40/41,48 грн/дол. США, у четвер 22 травня – 41,44/41,55 грн/дол. США, у п'ятницю 23 травня – 41,48/41,55 грн/дол. США. У підсумку у п'ятницю 23 травня середньозважений курс на міжбанківському ринку був зафіксований на рівні 41,5094 грн/дол. США.

В період 19 – 23 травня НБУ під час валютних інтервенцій продав банкам 618,40 млн дол. США та купив у банків 0,29 млн дол. США.

Загальний обсяг продажу валюти на міжбанківському ринку минулого тижня становив 1,3 млрд дол. США.

ФІНАНСОВІ РИНКИ

22 травня відбулася онлайн-зустріч представників НКЦПФР з експертами Європейського банку реконструкції та розвитку. Сторони обговорили поточні напрями діяльності Комісії та перспективи подальшої співпраці.

Голова НКЦПФР Руслан Магомедов підкреслив важливість зміцнення міжнародної взаємодії задля спільної реалізації реформ та розвитку фінансового сектору відповідно до європейських практик.

Окрема увага була приділена питанням інституційного розвитку, посиленню незалежності регулятора, впровадження принципів IOSCO, гармонізації національного законодавства з правом ЄС.

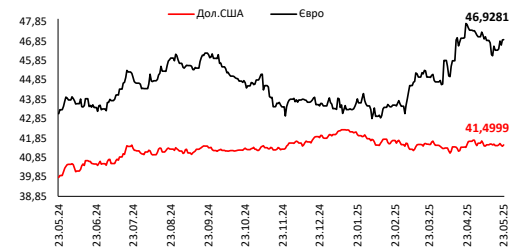
Керівник Офісу НКЦПФР Михайло Янчук акцентував на важливості імплементації близько 700 актів права ЄС у межах переговорних розділів «Корпоративне право», «Фінансові послуги» та ін. згідно з результатами офіційного скринінгу. З цією метою Комісія ініціювала обговорення створення проєктного офісу у партнерстві з міжнародними донорами для підтримки процесу євроінтеграції.

НКЦПФР запроваджує нову норму, щодо проведення депозитарними установами облікових операцій за договорами купівлі-продажу облігацій внутрішніх державних позик (ОВДП), номінованих в іноземній валюті. З 30 червня здійснюватиметься виключно за розпорядженням та/або повідомленням (інформацією), що подається Національним банком України.

Відповідний проєкт рішення «Щодо особливостей вчинення та виконання правочинів щодо ОВДП, номінованих в іноземній валюті, під час дії воєнного стану» вона ухвалила 23 травня та опублікувала для прийому протягом 10 днів зауважень та пропозицій.

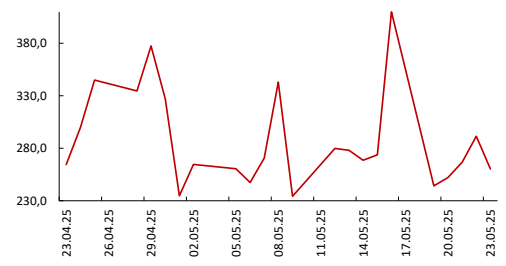
Джерело: НБУ, НКЦПФР

КУРС НБУ (грн/дол. США; грн/євро)

Джерело: НБУ

ОБ'ЄМ ТОРГІВ (млн дол. США)

Джерело: НБУ

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

23 травня Міністр фінансів України Сергій Марченко зустрівся з Директоркою-розпорядницею МВФ Крісталіною Георгієвою на полях зустрічі фінансового блоку G7 в Канаді.

Сторони обговорили поточний стан співпраці Уряду України з Міжнародним валютним фондом, зокрема, пріоритетні реформи для посилення фінансової стійкості України.

Сергій Марченко подякував Крісталіні Георгієвій та її команді за конструктивну роботу. МВФ залишається ключовим партнером України, надаючи експертну підтримку з реалізації ефективних політик.

Так, в результаті зустрічі сторони обговорили прогрес України з мобілізації внутрішніх доходів держбюджету, збереженні боргової стійкості, темпи надходження зовнішнього фінансування, а також реалізацію Національної стратегії доходів України. Ефективне впровадження Національної стратегії доходів сприятиме збільшенню надходжень, підвищенню рівня дотримання податкового законодавства, боротьбі з ухиленням від сплати податків і підтримці процесу вступу України до ЄС.

З 20 по 27 травня в Україні працює місія МВФ щодо восьмого перегляду програми Extended Fund Facility (EFF) - чотирирічної програми розширеного фінансування для України у розмірі 15,5 млрд доларів США, затвердженої в березні 2023 року.

За підсумками перегляду Україна отримає черговий транш в розмірі близько 487,0 млн доларів США. Для успішного восьмого перегляду Україна виконала 2 структурні маяки (умови). Загалом країна виконала вже 42 структурних маяки в рамках програми EFF.

На 2025 рік програмою МВФ EFF передбачено до 2,3 млрд доларів США за результатами чотирьох переглядів. Перші 400,0 млн доларів США надійшли до держбюджету в березні цього року. Загалом до Державного бюджету України вже залучено вісім траншів у рамках програми загальним обсягом близько 10,1 млрд доларів США.

Зі свого боку Крісталіна Георгієва запевнила, що Фонд продовжить підтримку України.

КОТИРУВАННЯ НА СВІТОВИХ РИНКАХ

Name	Coupon	Maturity	Bid Price	Ask Price	Ask YTM	Cur
Ukraine-2029	1,75	01.02.2029	61,73	62,98	19,61	USD
Ukraine-2030	0,00	01.02.2030	49,73	50,52	17,62	USD
Ukraine-2034	1,75	01.02.2034	49,81	50,90	16,22	USD
Ukraine-2034	0,00	01.02.2034	38,11	39,01	15,06	USD
Ukraine-2035	1,75	01.02.2035	49,46	50,50	15,73	USD
Ukraine-2035	0,00	01.02.2035	51,03	52,07	10,81	USD
Ukraine-2036	1,75	01.02.2036	47,16	48,53	15,83	USD
Ukraine- 2036	0,00	01.02.2036	50,91	51,71	10,66	USD
Ukraine- 2041	GDP	01.08.2041	74,74	76,12	-----	USD
Metinvest BV	5,63	17.06.2025	97,59	99,20	19,87	EUR
Metinvest BV	8,50	23.04.2026	90,09	91,97	18,52	USD
Metinvest BV	7,65	01.10.2027	83,96	84,11	16,02	USD
Metinvest BV	7,75	17.10.2029	78,59	81,18	13,59	USD
DTEK Renew.	8,50	12.11.2027	90,49	92,13	12,30	EUR
DTEK Finance	7,00	31.12.2027	75,52	75,92	20,64	USD
MHP Lux SA	6,95	03.04.2026	93,11	93,15	15,87	USD
MHP Lux SA	6,25	19.09.2029	81,49	82,55	11,49	USD
VF Ukraine	6,20	11.02.2025	96,49	97,61	11,94	USD
Ukraine Railways	8,25	09.07.2026	85,58	87,63	21,26	USD
Ukraine Railways	7,875	15.07.2028	79,59	81,22	15,68	USD
NAK Naftogaz	7,13	19.07.2026	87,33	88,04	19,74	EUR
NAK Naftogaz	7,625	08.11.2028	80,07	80,34	15,16	USD
NPC Ukrenergo	6,875	09.11.2028	81,52	83,17	11,92	USD

Джерело: Bloomberg

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ УКРАЇНИ

Показник	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ВВП, % р/р	-4,0	3,4	-29,1	5,3	2,9	-
Промислове виробництво, % рік до року	4,8	1,1	2,3 (лютий)	-	-	-
Інфляція споживчих цін, % рік до року	5,0	10,0	26,6	5,1	12,0	15,1 (квітень)
Інфляція цін виробників, % рік до року	14,5	62,2	47,3	24,2	27,6	51,9 (березень)
Платіжний баланс (зведений), млрд дол. США	2,0	0,5	-2,9	9,5	-0,03	2,4 (березень)
Рахунок поточних операцій платіжного балансу, млрд дол. США	5,3	-2,1	8,6	-9,8	-13,4	-0,9 (березень)
Сальдо торгового балансу (товари та послуги), млрд. дол. США	-2,4	-3,0	-23,8	-37,7	-35,7	-4,0 (березень)
Міжнародні резерви, на кінець періоду, млрд дол. США	29,1	30,9	28,5	40,5	43,8	42,4 (березень)
Зовнішній борг, млрд. дол. США	125,7	129,7	131,0	161,5	180,6 (попередня оцінка)	-
Активи банківської системи (зміна з початку року, %)	18,9	12,8	14,6	25,14	16,2	1,72 (квітень)
Обмінний курс, на кінець періоду, грн./дол. США	28,27	27,28	36,57	36,98	42,039	41,56 (квітень)
Обмінний курс, середній за період, грн /дол. США	26,96	27,28	32,37	36,58	40,15	41,67 (січень-квітень)

Джерело: Державна служба статистики України, НБУ

Показ-ник/товар	Опис
S&P 500	Фондовий індекс, в кошику якого 500 вибраних акціонерних компаній США, що мають найбільшу капіталізацію
FTSE 100	Провідний індекс Британської фондової біржі. Ґрунтується на курсах акцій 100 компаній з найбільшою капіталізацією, які мають котирунки на Лондонській фондовій біржі
MSCI	Фондовий індекс, розраховується за підсумками торгів на ринках Східної Європи, що розвиваються
Dow	INDU Index - промисловий індекс Доу-Джонса. Це виважене за ціною середнє значення акцій 30 компаній 'блакитних фішок', які зазвичай є лідерами у своїй галузі. З 1 жовтня 1928 року цей індекс є найпоширенішим ринковим індикатором.
Nasdaq	NASDAQ Composite Index (CCMP Index). Це виважений за капіталізацією індекс ряду акцій з усіх трьох рівнів NASDAQ: Global Select, Global Market і Capital Market. Цей індекс було створено 5 лютого 1971 р.
Нафта Brent	COA Comdty Crude Oil, Brent Active Contract/Всі активні контракти на нафту марки Brent. Brent - еталонна марка нафти, що добувається в північному морі
Газ TTF	ICE Endex Dutch TTF Gas Spot Price. Газ для фізичної доставки в Голландський центр передачі прав власності (TTF)
Пшениця	Індекс GRXPUAFW AGRO Index. Ціна на українську пшеницю (FOB Black Sea Port Export Price)
Золото	Індекс GOLDS Comdty

ДЕПАРТАМЕНТ ІНВЕСТИЦІЙНОГО БІЗНЕСУ

Стадник Антон
Директор департаменту
+38 044 231 7046
anton.stadnik@fuib.com

Марченко Максим
Начальник Управління по роботі з
фінансовими інститутами
Maxim.Marchenko@fuib.com

Хіміч Наталія
Аналітичний відділ
+38 044 231 7380
nataliya.khimich@fuib.com

Лисянська Олена
Аналітичний відділ
+38 044 231 7380
olena.lysyanska@fuib.com

СЛУЖБА КОМУНІКАЦІЙ

pr@fuib.com

При підготовці даного матеріалу використовувалася інформація з публічних джерел, що заслуговують, на наш погляд, довіри. Оцінки та прогнози, висловлені в цьому огляді, є приватною думкою наших співробітників. Даний матеріал носить виключно інформаційний характер і не повинен розглядатися як пропозиція до вчинення будь-яких угод з цінними паперами або як керівництво до інших дій. Інформація дійсна тільки на дату публікації.